

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14225237>

Qodirov Behzod Kamoliddinovich

Bank-moliya akademiyasi magistranti

Annotatsiya: *Ushbu maqolada loyihalarni tashkillashda boshqaruv menejerining roli, Loyiha menejerining jamoa birdamligini shakllantirish, Jamoa ichidagi o'zaro muloqot, muammolarni hal qilish, o'zaro munosabatlarini mustahkamlash, ish uchun barcha kerakli narsalarni ta'minlash va loyihani muvaffaqiyatli yakunlashga intilish haqida so'z boradi.*

Kalit so'zlar: *loyiha, boshqaruv menejeri, shakllantirish, dastur, sifat, jarayon, ta'minlash. Zamonaviy tashkilotlar murakkab tashabbuslarni amalga oshirish orqali doimiy biznes qiymatini ta'minlovchi strategik o'zgarishlar va innovatsion maqsadlarga intilishadi. Ammo byudjet bo'yicha ko'p qirrali dasturlarni o'tkazish va sifat standartlariga javob berish odamlarni, jarayonlarni va asboblarni ravon tarzda tartibga solishni talab qiladi. Bu yerda esa malakali loyiha menejerlarining roli muhim ahamiyat kasb etadi. Murakkab loyihalarni tuzilgan metodologiyalar, xavflarni kamaytirish va rejalarni operatsion natijalarga aylantirish orqali muammosiz boshqaradi.*

Loyihani ishlab chiqish jarayoni — bu loyiha konsepsiyasini ishlab chiqish, uni rejalashtirish, amalga oshirish va ishga tushirishni o'z ichiga olgan bosqichlar ketma-ketligi. Keling, har bir bosqichni batafsil ko'rib chiqaylik.

a Loyiha konsepsiyasini ishlab chiqish. Ushbu bosqichda loyihaning maqsadlari, uning asosiy talablari va g'oyalari aniqlanadi. Buyurtmachi bilan loyiha konsepsiyasi muhokama qilinadi va loyihani ishga tushirish to'g'risida qaror qabul qilinadi;

- Loyihani rejalashtirish. Ushbu bosqichda loyihaning batafsil rejasi ishlab chiqiladi, u byudjetni, muddatlarni, har bir jamoa a'zosining vazifalari va mas'uliyatini o'z ichiga oladi;

- Talablarni tahlil qilish. Ushbu bosqichda loyiha uchun funksional va funksional bo'lmagan talablar aniqlanadi. Loyihani ishlab chiqish uchun asos bo'lib xizmat qiladigan barcha talablar ro'yxati tuziladi;

- Dizayn. Ushbu bosqichda belgilangan talablar doirasida asosiy konseptual yechimlar ishlab chiqiladi. Tegishli texnologiyalar va yechimlar tanlanadi, loyiha arxitekturasi ishlab chiqiladi va dizayn yaratiladi;

- Ishlab chiqish va sinovdan o'tkazish. Ushbu bosqichda loyihani haqiqiy ishlab chiqish va uning asosiy funksiyalarini sinovdan o'tkazish amalga oshiriladi. Loyiha kodi ishlab chiqilgan reja va dizayn asosida tuziladi;

- Chiqarish. Ushbu bosqichda loyiha serverlarga joylashtiriladi. Ushbu bosqichda butun tizimning to'g'ri ishlashi va ma'lumotlar manipulyatsiyasi tekshiriladi, ammo barcha testlar vaqtinchalik serverda amalga oshiriladi;

- Loyihani ishga tushirish. Ushbu bosqichda dasturiy ta'minot o'rnatiladi va loyiha ish muhitida ishga tushiriladi;

- Doimiy qo'llab-quvvatlash va texnik xizmat ko'rsatish. Ushbu bosqichda loyihaning bajarilishi nazorat qilinadi va uni doimiy ravishda qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish amalga oshiriladi. Yangi funktsiya qo'shiladi yoki mavjud muammolar tuzatiladi.

Ushbu bosqichlarning har biri loyihaning muvaffaqiyatli rivojlanishi uchun muhim va aniq va o'z vaqtida bajarilishi kerak.

Loyiha menejerining jamoa birdamligini shakllantirish va saqlab qolishdagi roli juda muhim. Uning faoliyati loyihaning muvaffaqiyati uchun hal qiluvchi omil hisoblanadi, chunki birdam jamoa samaradorligi yuqori bo'ladi. Loyiha menejerining bu boradagi roli quyidagilarni o'z ichiga oladi:

1. Jamoani shakllantirish va birlashtirish:

- Jamoa a'zolarini tanlash: Loyiha menejeri loyiha talablariga javob beradigan, o'zaro muloqot qilish va hamkorlik qilish qobiliyatiga ega bo'lgan jamoa a'zolarini tanlashi kerak.

- Jamoa maqsadlarini aniqlash: Loyiha maqsadlarini va ularga erishish uchun jamoaning o'ziga yuklatilgan vazifalarini aniq va tushunarli ravishda tushuntirish.

- Jamoa qoidalarini ishlab chiqish: Jamoa ichidagi o'zaro muloqot, muammolarni hal qilish va qarorlar qabul qilish jarayonini tartibga soluvchi qoidalarni ishlab chiqish va ularga rioya etilishini ta'minlash.

- Jamoaning kuchli va zaif tomonlarini aniqlash: Jamoa a'zolarining qobiliyatlarini aniqlash va ularning kuchli tomonlaridan foydalanib, zaif tomonlarini yengishga yordam berish.

- Ish muhitini yaratish: Ishga ijobiy munosabat va o'zaro hurmatga asoslangan qulay va samarali ish muhitini yaratish.

2. Ochiq va samarali muloqotni ta'minlash:

- Muntazam muloqot: Jamoa a'zolari bilan muntazam muloqot qilib, ularning fikr va tashvishlarini tinglash, muammolarni o'z vaqtida aniqlash va hal qilish.

- Ochiq fikr almashish: Ochiq fikr almashish muhitini yaratish va jamoa a'zolariga o'z fikrlarini erkin ifoda etish imkoniyatini berish.

3. Ish jarayonini muvofiqlashtirish:

- Vazifalarni taqsimlash: Jamoa a'zolarining qobiliyatlari va tajribalarini hisobga olgan holda vazifalarni adolatli taqsimlash.

- Hamkorlikni rag'batlantirish: Jamoa a'zolarining o'zaro hamkorlik qilishlarini va bir-birlariga yordam berishlarini rag'batlantirish.

- Konfliktlarni hal qilish: Jamoa ichida yuzaga kelishi mumkin bo'lgan konfliktlarni o'z vaqtida va samarali hal qilish.

4. Jamoani rag'batlantirish:

- Yutuqlarni e'tirof etish: Jamoa a'zolarining yutuqlarini e'tirof etish va ularni rag'batlantirish.

- Jamoaviy muvaffaqiyatlarni nishonlash: Jamoa yutuqlarini birgalikda nishonlash va jamoaviy ruhni mustahkamlash.

- Ijtimoiy tadbirlarni tashkil qilish: Jamoa a'zolarining o'zaro munosabatlarini mustahkamlash uchun ijtimoiy tadbirlarni tashkil qilish.

Loyiha menejerining asosiy vazifasi - jamoa birdamligini ta'minlab, har bir a'zoning o'z hissasini qo'shishi va loyihaning umumiy maqsadiga erishish uchun birgalikda harakat qilishini ta'minlashdir. Bu esa loyihaning muvaffaqiyatli yakunlanishiga olib keladi.

ADABIYOTLAR:

1. Dilafuz Odilova, "Axborot texnologiyalari va axborot resurslarini rivojlantirish markazi"

2. Abdisattor o'g' A. A. et al. INVESTITSION LOYIHALARNI AMALGA OSHIRISHDA RISKLARNI BOSHQARISH NAZARIYASI //YANGI O'ZBEKISTON, YANGI TADQIQOTLAR JURNALI. – 2024. – T. 1. – №. 1. – C. 157-159.